

NORRKÖPING

Kommunrådsenheten-Kommunstyrelsen

YTTRANDE

1(5)

~~2020-08-~~

~~-Vårt diarienummer~~

KS 2020/0620 402

Miljödepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se
m.naturmiljoenheten@regeringskansliet.se

Norrköpings kommuns yttrande över ”Stärkt lokalt åtgärdsarbete – att nå målet ingen övergödning” dnr M2020/00554/Nm

Norrköpings kommun har fått möjlighet att lämna synpunkter på betänkandet Stärkt lokalt åtgärdsarbete – att nå målet ingen övergödning, M2020/00554/Nm.

Lokala åtgärdsplaner

Norrköpings kommun anser att lokala åtgärdsplaner ska tas fram där det finns faktiska övergödningssproblem. Arbetet med lokala åtgärdsplaner är viktigt och det är positivt att de kopplas till avrinningsområden. Planerna behöver tas fram tillsammans med berörda markägare för att åtgärder ska kunna genomföras. För att öka ambitionsnivån skulle planerna även kunna syfta till att uppnå andra aspekter för miljö kvalitetsnormen för vatten och inte enbart fokusera på övergödning.

Övergödningssproblematiken kommer dock inte att lösas bara genom att skriva fram planer eller stifta fler och mer detaljerade lagar och regler. Det finns redan idag miljölagstiftning som tillåter kommuner att utföra tillsyn. Norrköpings kommun tror att mycket kan förbättras genom rådgivning, ökad kunskap och rekommendationer. Arbetet framåt bör ha syftet att förenkla och effektivisera arbetet bland annat med tillståndprocesser och övrig myndighetshandläggning samt att modernisera regelverken. Det är viktigt att finansieringsprincipen gäller om förslagen medför ökade kostnader för kommuner och regioner.

Kommunens roll och behovet av samordning och stöd

I det vidare arbetet är det viktigt att ta hänsyn till att kommunerna sitter på dubbla roller i vattenarbetet, dels i rollen som myndighetsutövare dels i en samverkande och främjande roll. En annan aspekt att beakta är att kommunerna ofta inte har vattenrättsliga rådighet över marken vilket kan bli problematiskt då det är ett krav för att få tillstånd för vattenverksamhet av större omfattning.

Postadress
Norrköpings kommun
Kommunstyrelsen/Kommunrådsenheten
601 81 Norrköping

Besöksadress
Rådhuset

Telefon
011-15 00 00

Telefax
011-18 99 07

E-post
kommunstyrelsen@norrkoping.se
Internet
www.norrkoping.se

Det är också viktigt att se över hur de ekonomiska förehavandena kring diverse åtgärder kan hanteras på ett effektivt och praktiskt genomförbart sätt. I dagsläget kan Länsstyrelsen betala ut bidrag till föreningar och enskilda för diverse projekt men dock bara efter att projektet är klart. Samtliga medel betalas ut vid ett tillfälle. En enskild person eller en förening kan inte alltid vänta med att få ersättningar. I vissa fall vill man därför få kommunen att agera bank och gå in med medel. Det är inte tillåtet för kommunen att bidra till eller bygga på annans mark varvid detta blir ett hinder för att kunna utföra åtgärden.

Norrköpings kommun instämmer i att god samordning är viktigt och ställer sig positiva till förslaget om att länsstyrelser och kommuner i områden med övergödningssproblematik bör ha en samordningsfunktion. Det är även positivt att utredningen lyfter fram möjligheten till samfinansiering så att flera kommuner kan dela på en åtgärdssamordnare för att hantera frågor inom ett gemensamt avrinningsområde.

Norrköpings kommun anser att det är viktigt med en central stödmyndighet och tillstyrker förslaget att ge en sådan roll till Havs och Vattenmyndigheten. Vidare tillstyrker Norrköpings kommun även förslagen om att alla kustkommuner ska peka ut områden som är lämpliga för blå fånggrödor i sin översiktsplanering och att kravet på tillstånd för odling av sjöpungror och alger tas bort.

Förenkla hanteringen av markavvattningsföretag

Norrköpings kommun anser att förslaget om att utreda reglerna om markavvattningsföretag för att för enkla förfarande kring omprövning och avveckling är mycket bra. Denna process är i dagsläget mycket omständlig och hela hanteringen bör kunna förenklas. En förenkling av reglerna kring markavvattningsföretag skulle även vara positiv för att på ett mer effektivt sätt gynna en bebyggelseutveckling exempelvis i form av uppförande av nya bostäder och verksamheter.

Undantag från biotopskydd och strandskydd

Norrköpings kommun anser att strandskyddet vid våtmarker och dammar ska tas bort. Även de föreslagna undantagen från biotopskyddet ses som mycket positiva. Det är angeläget att hitta lösningar som stärker incitamenten för att bygga och öka anläggningstakten av viktiga våtmarker och dammar. Det är dock av stor vikt att undantag och dispenser är förutsägbara för markägare och inte lämnar utrymme för osäkerhet i beslutet om att anlägga en ny våtmark.

Etappmål om enskilda avlopp

Alla enskilda avlopp i kust- och sjönära områden ska senast 2030 vara utrustade med godkänd reningsteknik för att minska näringsläckage som del av det nationella miljömålssystemet. Det är viktigt att näringsläckaget från enskilda och gamla avlopp minskar, inte minst från de som finns i nära

anslutning till sjöar och vattendrag. Kunskapen om olika reningstekniker och dess faktiska nytta behöver förbättras. Det gäller även mätteknik som behöver utvecklas för att kunna avgöra vilka krav som bör ställas inom olika avrinningsområden. Kravet på reningsteknik måste stå i proportion till områdenas förutsättningar och recipienternas status.

Konsekvenser och målkonflikter

Under stycke 10.7 "Övriga konsekvenser" anser Norrköpings kommun att beredningsplanering bör läggas till som en konsekvens. Avvägningar mellan övergödningssåtgärder och andra intressen skulle kunna få konsekvenser för livsmedelsförsörjningen, vilket är viktigt att säkerställa ur ett beredningsplaneringsperspektiv. Norrköpings kommun anser att det är viktigt att sammankoppla detta arbete med den regionala och lokala framtagna livsmedelsstrategin. Om målet är att ha mer ekologisk odling måste odlingsarealerna öka väsentligt för att klara önskade volymer. För att klara en ökning måste djurantalet göras detsamma för att klara behovet av inhemsk stallgödsel. Ur miljösynpunkt är tidpunkt och mängd vid spridningen av gödsel mer avgörande än om det är mineralgödsel eller stallgödsel. Lantbruk med djurhållning använder sin stallgödsel nästan fullt ut. Lagringskapaciteten är lagstadgad och det finns i stort sett ingen som har råd att ha överkapacitet.

Vidare ser kommunen att det finns flera målkonflikter som behöver hanteras och att det kommer vara nödvändigt att göra en tydlig avvägning mellan olika intressen i det vidare arbetet med de förslag som presenteras i betänkandet. Exempelvis kan markavvattningsföretag vilja värna det tätortsnära jordbruket och livsmedelsförsörjningen framför att genomföra övergödningssåtgärder såsom att anlägga våtmarker.

Även i förslagen om nya bestämmelser om miljöhänsyn för hästhållare finns målkonflikter. Norrköpings kommun ser positivt på att man vill se närmare på hur miljöpåverkan från hästar kan minska. Men det får inte glömmas att hästhållningen runt om i Sverige ser väldigt olika ut, speciellt om det jämförs mellan stall på landsbygd och i storstadsområden. I utredningen går det att läsa kraftigt generaliserade uppgifter om hur hästar hålls i Sverige, uppgifter som inte bör ligga till grund för ny lagstiftning. Hästnäringarna är mycket viktiga för samhället och det får inte skapas system som hotar verksamheten. De ska istället bidra till att gemensamt utveckla arbetet inom näringen.

Norrköpings kommun ser att förslagen, så som de presenteras i detta betänkande, riskerar att kraftigt försämra villkoren för att exempelvis bedriva häst- och ridskoleverksamhet. Förslagen kan leda till att stadsnära verksamheter tvingas att lägga ner då betesyta är en trång sektor. En sådan utveckling får mycket negativa konsekvenser på exempelvis tillgång till fritidsaktiviteter för kommunens medborgare, småföretagande och flickors och pojkars lika rätt att utöva sina intressen och vara fysiskt aktiva på sin fritid. Förslaget om att mark inte bör användas som hästhage mer än tio år kommer vara mycket hämmande för många hästverksamheter och riskerar

att leda till att långsiktiga investeringar inte kan göras i ridanläggningar. Greppa näringen har givit goda resultat inom jordbruket. Denna tjänst skulle även kunna utvecklas för hästhållare. Hästnäringen och branschorganisationer bör även få vara med och påverka hur framtida lösningar kan utformas för att minska risken för övergödning från hästverksamheter. Vidare finns en risk att förslagen kan få en negativ påverkan på möjligheten till god hästhållning och tillräcklig utevistelse.

Generellt anser Norrköpings kommun att kretsloppsanpassad verksamhet måste främjas. I det vidare utredningsarbetet är det viktigt att fortsätta ta hänsyn till de gröna näringarna och arbeta för att utveckla styrmedel som stöttar snarare än reglerar. Det skulle exempelvis vara positivt med någon form av incitament som gör det enklare att öka avsättningen för stallgödsel framförallt från hästhållning och därmed sluta kretsloppen.

Finansiering

Norrköpings kommun ser att förslagen om att kommunerna ska ta fram lokala åtgärdsplaner och att länsstyrelser och kommuner i områden med övergödningssproblematik bör ha en samordningsfunktion, kan komma att innebära ökade kostnader för kommunerna. För att problem ska kunna åtgärdas är det absolut nödvändigt att det finns möjlighet till statlig finansiering. Det är också viktigt att inte kostnader förs på enskilda markägare vilket skulle kunna hämma arbetet.

Norrköpings kommun ser positivt på förslaget om att avsätta mer statliga pengar till LOVA-åtgärder. Dock kräver stödet att kommunen går in med tjänstemannatid vid ansökan och administration. Tillgången till tjänstemannatid är en faktor som begränsar möjligheterna att ta del av stödet och genomföra åtgärder. Det vore därför positivt om stödet kunde täcka kommunens administrativa omkostnader och även användas för att finansiera en samordningsfunktion.

NORRKÖPINGS KOMMUN

Kommunstyrelsen

Lars Stjernqvist
Ordförande

2020-08-25

5(5)

Formatted: Indent: Left: 0 cm

Reservationer

Mia Sköld (MP) yrkar att följande meningar tas bort från yttrandet:

Norrköpings kommun anser att det är viktigt att sammankoppla detta arbete med den regionalt och lokalt framtagna livsmedelsstrategin. Om målet är att ha mer ekologisk odling måste odlingsarealerna öka väsentligt för att klara önskade volymer. För att klar en ökning måste djurantalet göra detsamma för att klara behovet av inhemsk stallgödsel. Ur miljösynpunkt är tidpunkt och mängd vid spridningen av gödsel mer avgörande än om det är mineralgödsel eller stallgödsel. Lantbruk med djurhållning använder sin stallgödsel nästan fullt ut. Lagringskapaciteten är lagstadgad och det finns i stort sett ingen som har råd att ha överkapacitet.